

Acad. Ion TIGHINEANU: Onorați membri ai Academiei, membri ai Secțiilor de știință, rectori și directori ai institutelor de cercetare, oameni de cultură și artă,

Onorată asistență,

Salut prezența Dumneavoastră la ședința festivă a Academiei de Științe a Moldovei, consacrată Sărbătorii Naționale Limba Noastră cea Română. Vă rog să onorăm Imnul Republicii Moldova și Imnul Academiei de Științe.

Distinsă audiență,

Vă rog să salutăm prezența președintelui Filialei Cluj a Academiei Romane domnului academician Emil Burzo, a președintelui Uniunii scriitorilor din Moldova domnului Arcadie Suceveanu, a consilierului Președintelui Republicii Moldova în domeniul educației, culturii și cercetării domnului Corneliu Popovici, a prim-colaboratorului Ambasadei României la Chisinau domnului Alexandru Mureșan, a președintelui ANACEC domnului Andrei Chiciuc.

Onorată asistență,

Astăzi ne aflăm într-o zi remarcabilă – la o distanță de trei decenii de la evenimentele cu o deosebită încărcătură emoțională, desfășurate în luna august 1989. Evenimente ce ne-au marcat cu certitudine destinul și ne-au unit pe toți cei care vorbim românește, gândim și simțim românește, reamintindu-ne de inestimabila comoară lăsată de strămoșii noștri – limba română!

Model de demnitate națională, cântată în versuri și melodii, adulmecată cu dor de cei plecați departe de casele părintești în căutarea unei vieți mai bune, limba trebuie onorată la ea acasă, și nu doar de sărbătoarea națională, dar în permanență de cei care o vorbim și o cultivăm.

O succesiune relevantă de evenimente și un curaj deosebit al personalităților notorii din țară au marcat acești 30 de ani: revenirea, în anul 1989, la grafia latină și legiferarea, în anul 1990, a Sărbătorii Naționale Limba Noastră cea Română, care ne-a și unit astăzi într-o ședință festivă.

Voi menționa în acest context și aprobarea prin Legea Parlamentului Republicii Moldova din 22 iulie 1995 drept imn național și oficial a poeziei marelui preot-poet Alexei Mateevici „Limba noastră”, muzică Alexandru Cristea. Versurile lui Mateevici, care, de altfel, recent au celebrat o sută de ani, sunt pline de gloriificare și dăruire pentru limba vechilor Cazanii, fiind scrise într-o perioadă similară anilor 1990 și rostite în tumultosul an 1917 de poet la Congresul Scriitorilor din Basarabia.

Astăzi le aducem omagiu membrilor Prezidiului Academiei de Științe a Moldovei, care au avut curajul în anul 1994 să spună că vorbim și scriem românește și au aprobat denumirea corectă a limbii – Andrei Andrieș, Gheorghe Șișcanu, Sergiu Rădăuțanu, Mihail Lupașcu, Haralambie Corbu, Dumitru Ghițu, Ilie Untilă, Sergiu Berejan, Vasile Anestiade, Vsevolod Moscalenco, Gheorghe Ghidirim, Nicolae Gărbălău, printre persoanele invitate la acea ședință regăsindu-se și membrii AȘM Mihai Cimpoi, Teodor Furdui, Nicolae Bilețchi. La 28 februarie 1996, Adunarea generală a Academiei de Științe a Moldovei a confirmat opinia științifică,

argumentată temeinic, a filologilor, potrivit căreia denumirea corectă a limbii de stat este limba română.

Limba este un univers integră, dinamic, creativ și deschis, este o unitate și diversitate, dezvoltându-se sub influența mecanismelor de autoreglare și autoorganizare și aflându-se la joncțiunea între conservare și modificare, între *ordine* și *haos*, după cum a remarcat regretatul academician Silviu Berejan.

Lansate în anul 2005, prelegerile academice găzduite de Academia de Științe a Moldovei și dedicate Limbii Române, au ajuns anul acesta la cea de-a XIV-a ediție, de fiecare dată fiind adus un omagiu pios limbii române, lăsată nouă moștenire pentru a fi transmisă cu sfințenie generațiilor care ne vor urma. Sau, vorba poetului Mateevici: *limba este mișcător al învățaturii și al înaintării*.

Ne revine astfel o responsabilitate enormă de a cultiva și de a înmulți acest tezaur cultural-identitar, pe care îl promovăm inclusiv prin organizarea tradiționalelor lecturi academice, ce se înscriu în ciclul de manifestări dedicate sărbătorii naționale Limba noastră cea română!

Anul acesta, celebrăm 30 de ani de la evenimentele remarcabile din anul 1989 prin prelegerea publică susținută de Arcadie Suceveanu, președinte al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova. Totodată, cei care nu au reușit până la ora 10.00, vă invităm să vizitați expoziția de carte „Patrimoniul. Limbă. Știință”, dedicată sărbătorii naționale, Sala de lectură a AȘM și expoziția de artă plastică „Veșnicia s-a născut la sat” a doamnei Dr. Iraida CIOBANU.